

LAUSUNTO JÄTELAUTAKUNNALLE KOSKIEN SEKAJÄTTEEN KULJETUSJÄRJESTELMÄN MUUTOSTA

Enonkosken tekninen lautakunta pvm 14.3.2025

Enonkosken kunnan tekninen lautakunta kiittää jätehuoltolautakuntaa lausuntopyynnöstä.

Haluamme ilmaista vahvan vastustuksemme siirtyä kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetusjärjestelmästä kunnan kilpailuttamaan kuljetusmallin. Katsomme, että nykyinen järjestelmä on toimiva ja jätelain mukainen, eikä ole tarpeen siirtyä ns. kunnalliseen malliin, joka voi aiheuttaa merkittäviä ongelmia niin palveluiden joustavuudelle kuin hintatasolle alueellamme.

Perustelemme vastustustamme seuraavilla seikoilla:

1. Haja-asutusalueen palveluiden joustavuuden heikkeneminen

Kunnallinen kuljetusmalli voi heikentää haja-asutusalueiden asukkaiden mahdollisuuksia saada joustavia jätehuoltopalveluita. Yksityisten toimijoiden kesken asiakas voi valita hänen tarpeitaan vastaavan palveluntarjoajan. Kunnallisessa mallissa tällainen joustavuus voi kadota.

2. Kuljetushintojen nousun riski

Pitkällä aikavälillä on suuri riski sekajättekuljetusten hintojen nousuun, kun alueellinen kilpailu poistuu ja kunnallinen tai kunnan kilpailuttama toimija saa monopoliaseman tietyllä alueella. Kilpailu on tehokas tapa pitää hinnat kohtuullisina ja palvelut laadukkaina.

3. Nykyinen palvelutarjonta on kattava

Tehdyn selvityksen ja jätehuoltolautakunnan JLTK 18.02.2025 § 4 selostuksen mukaan sekajättekuljetuksen palveluita on nykyisin kattavasti saatavilla alueellamme. Yksityiset toimijat kattavat tarpeet tehokkaasti, eikä siirtymä kunnalliseen malliin paranna palveluiden saatavuutta kuin korkeintaan valinnaisen biojätekeräyksen osalta. Biojätteen kiinteistökohtainen kompostointi haja-asutusalueella on perinteinen ja yleisesti käytössä oleva käytäntö, eikä biojätteen keräykselle ole oletettavasti suurta tarvetta haja-asutusalueella, tarjontaa kiinteistökohtaiselle biojätteen keräilylle haja-asutusalueella ei tälläkään hetkellä ole, koska kysyntää on vähän.

4. Palvelutason mahdollinen lasku

Yksityisten yritysten alueellinen kilpailu varmistaa, että palvelu toimii tehokkaasti ja asiakastyytyväisyys pysyy korkeana. Mikäli kunnan kilpailuttama toimija ottaa hoitaakseen kaiken kuljetuksen tietyllä alueella tietyksi ajaksi, palvelutason laskeminen on mahdollinen riski kilpailukannustimen puuttuessa. Savonlinnan kaupungin alueella on jo esimerkkitapaus, jossa kunnallisen jätteenkuljetusyhtiön auto ei päässyt tyhjentämään jäteastioita turvallisesti. Tämä tapahtui kohteessa, jossa yksityisillä yrittäjillä ei ollut aiemmin ongelmia. Tapauksen selvittelyyn on kulunut myös paljon viranomaisten aikaa ja vastaavat tapaukset voivat lisääntyä, jos kuljetusmallia muutetaan.

5. Nykyinen kuljetusmalli on jätelain mukainen

Tämänhetkinen kuljetusjärjestelmä on näkemyksemme mukaan jätelain mukainen, eikä siten ole riittäviä perusteita sen muuttamiselle. Nykyinen malli mahdollistaa sekajätehuollon tehokkaan ja joustavan toteutuksen, joka palvelee asukkaita hyvin.

6. Riittäviä selvityksiä ei ole tehty

Asukas- tai asiakastyytyväisyyskyselyä, elinvoima- tai aluetalousselvitystä eikä muita vastaavia selvityksiä ole vielä tehty, joten muutoksen vaikutuksia ei ole arvioitu riittävästi.

7. Jätelain ja kiertotalouslain uudistaminen on kesken

Jätelain / kiertotalouslain uudistus on meneillään, mikä voi tuoda muutoksia jätehuollon sääntelyyn. On epätarkoituksenmukaista toteuttaa muutoksia ennen kuin uudistusten lopullinen suunta on tiedossa.

8. Hankintalain uudistaminen on kesken

Hankintalain uudistus on meneillään, mikä voi tuoda muutoksia jätehuollon järjestämiseen. On epätarkoituksenmukaista toteuttaa muutoksia ennen kuin uudistusten lopullinen suunta on tiedossa.

9. Sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusmalli

Vaikka sako- ja umpikaivolietteen kuljetusmalli ei ole esillä tässä lausuntopyyntöissä todettakoon, että edellä mainitut perustelut ja näkökannat pätevät kunnassamme vahvasti, jopa korostetusti myös sako- ja umpikaivolietteen kuljetuksiin.

Edellä mainituilla perusteilla Enonkosken tekninen lautakunta vastustaa siirtymää ns. kunnalliseen jätehuollon kuljetusmalliin. Toivomme, että jätelautakunta ottaa huomioon kuntamme huolenaiheet ja säilyttää nykyisen kiinteistönhaltijan hoitaman vapaaseen kilpailuun perustuvan järjestelmän, joka turvaa laadukkaat, tasapuoliset ja kustannustehokkaat jätehuoltopalvelut asukkaillemme.